

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 500/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Miriam Gajdošová – advokátska kancelária s. r. o., Tolstého 102/3, Humenné, proti opatreniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5NcC/6/2025-2375 zo 16. mája 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv na súdnu ochranu nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 a 2, na prejednanie záležitosti bez zbytočných prietahov a na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým opatrením krajského súdu č. k. 5NcC/6/2025-2375 zo 16. mája 2025 o vrátení veci súdu prvej inštancie bez rozhodnutia o námietke zaujatosti podanej sťažovateľkou s odôvodnením, že sa na ňu neprihliada. Sťažovateľka navrhuje oznámenie zrušiť, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a uplatňuje si právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou v konaniach vedených Mestským súdom Bratislava II pod sp. zn. 37P/107/2023, sp. zn. 37P/146/2024, sp. zn. 37Em/6/2024 a sp. zn. 37P/35/2025 rovnakou zákonnou sudkyňou. Sťažovateľka podaním z 22. apríla 2025 vzniesla námietku zaujatosti zákonnej sudkyne z dôvodu pochybností o jej nezaujatosti, ktoré zakladajú dôvod na jej vylúčenie, konkrétne: „*Opakované podania trestných oznámení voči sudkyňi pre podozrenia zo závažných deliktov (zneužitie právomoci verejného činiteľa, marenie výkonu rozhodnutia Ústavného súdu SR), ktoré vyvolávajú zásadné otázky o jej schopnosti konať nestranne. Prebiehajúce návrhy na disciplinárne a sťažnostné konania, ako aj predchádzajúce námietky zaujatosti voči tejto sudkyňi, ktoré sú predmetom posudzovania.*“

Porušenie rozvrhu služieb a nezákonné pridelenie vecí v rámci konania o neodkladnom opatrení podľa § 365 CMP. Neoznámenie dôvodov na vylúčenie zo strany sudkyne, hoci bola preukázateľne oboznámená s existenciou trestných oznámení a podnetov voči svojej osobe. Rozhodovanie o návrhu na NO podľa § 365 CMP z mesiaca december 2024 a marca 2025 opakovane vykonala rovnaká sudkyňa, hoci mala byť vo veci vylúčená – čím došlo k porušeniu objektívnej nestrannosti aj zásady rovnosti ako jednej zo zložiek práva na spravodlivý a objektívny proces. Nerovnaký prístup k stranám – porušenie princípu rovnosti zbraní. Závažné prietahy v konaní - porušenie práva na prerokovanie vecí v primeranej lehote sp. zn. 37P/107/2023 a porušovanie princíпов ochrany maloletého. Konanie vo veci maloletého musí skončiť najneskôr do pol roka od začatia konania, ak vec nie je skončená, musí byť na to objektívna a závažná príčina. Trvalé vytváranie stavu právnej neistoty - zákonná sudkyňa svojim konaním vedome udržiava stav právnej neistoty. Prejavy neodôvodneného zdržiavania konania sp. zn. 37P/107/2023, čím sú porušené procesné práva matky garantované § 2 CSP a princíp hospodárnosti konania. Ignorovanie a bagatelizovanie návrhov matky na vykonanie dokazovania – upieranie procesných práv 37P/107/2023. Zneužitie právomoci pri vedení zápisnice – skreslenie vyjadrení matky a jej zástupcu. Porušenie zásad dôstojnosti súdneho konania. Opakované znemožnené nahliadanie do elektronických súdnych spisov matke, a to aj napriek opakovaným žiadam. Systematické neprimerané zhoršovanie právneho postavenia matky. Neodpovedanie na žiadosť a sťažnosť matky.“ Jednotlivé body boli odôvodnené nesprávnym postupom sudkyne v dotknutých konaniach a podaním trestných oznámení a sťažností zo strany sťažovateľky.

3. Na túto námietku reagovala predsedníčka mestského súdu listom sp. zn. 1SprV/34/2025 z 30. apríla 2025 tak, že oznámila sťažovateľke, že v časti podania týkajúceho sa dôstojnosti konania a zbytočných prietahov bude vec posudzovaná ako sťažnosť adresovaná predsedovi súdu v jednotlivých dotknutých konaniach a vo zvyšnej časti ako námietka zaujatosti postúpená nadriadenému súdu.

4. Krajský súd napadnutým opatrením označeným ako „Vrátenie spisu bez rozhodnutia“ č. k. 5NcC/6/2025-2375 zo 16. mája 2025 s poukazom na § 52 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a § 49 ods. 3 v spojení s § 53 ods. 3 CSP vec vrátil mestskému súdu, pretože na vznesenú námietku nemožno prihliadať. Ide o rozsiahlu kritiku procesného postupu zákonnej sudkyne, resp. súdu, čo platí pre dôvody uvedené v bodoch 3 až 15 námietky. Sťažovateľka namieta taktiež porušovanie práva na verejné prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov a porušovanie zásad dôstojnosti súdneho konania, o čom podľa informácie na č. 1. 2352 spisu koná predsedníčka Mestského súdu Bratislava II ako o sťažnosti podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom aj v tomto rozsahu ide v širšom zmysle o námietku proti procesnému postupu sudcu. Na námietku navrhovateľky v tejto časti nie je možné prihliadať a vec sa nadriadenému súdu nepredkladá v súlade s § 53 ods. 3 CSP. Vo vzťahu k bodom 1 a 2 námietky (trestné oznámenia a disciplinárne návrhy, sťažnosti, pozn.) krajský súd konštatoval absenciu povinnej náležitosti námietky podľa § 52 ods. 2 CSP, pretože z nej nie je zrejmé, kedy sa strana uplatňujúca si námietku zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedela. Všetky náležitosti uvedené v § 52 ods. 2 CSP musia byť splnené kumulatívne, pričom pri ich absencii je vylúčené aplikovať ustanovenia o odstraňovaní väd podania. Absencia ktorejkoľvek z týchto náležitostí je dôvodom, pre ktorý súd na vadnú námietku zaujatosti vôbec neprihliadne, a teda ju ani nepredloží nadriadenému súdu na rozhodnutie. Jediný dátum bol uvedený

pri podaní trestného oznámenia z 23. decembra 2024, čo však nie je možné bez ďalšieho stotožňovať s okamihom subjektívnej vedomosti sťažovateľky o dôvode. Aj v takom prípade by však bola podaná oneskorene (podaná na pošte 22. apríla 2025, pozn.), v dôsledku čoho by sa ani na takúto námietku zaujatosti podľa § 53 ods. 1 CSP nemohlo prihliadať a vec sa nadriadenému súdu nepredkladá. Opatrenie bolo sťažovateľke doručené 5. júna 2025.

II.

Sťažnostná argumentácia

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta arbitrárnosť napadnutého opatrenia, porušenie princípu právnej istoty, porušenie svojho práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a nezákonnosť sudcu. Sťažovateľka zastáva názor, že jej námietka obsahovala všetky zákonné náležitosti a bola riadne odôvodnená vo vzťahu k všetkým dotknutým a označeným súdnym konaniam, avšak krajský súd reagoval len vo vzťahu k súdnemu konaniu vedenému pod sp. zn. 37P/107/2023 a k ostatným konaniam sa podľa názoru sťažovateľky nevyjadril vôbec. Tým došlo k svojvoľnému zúženiu rozsahu právnej ochrany. Sťažovateľka namieta, že sa krajský súd vôbec vecne nezaoberal dôkazmi a tvrdeniami o zaujatosti sudkyne.

6. Sťažovateľka tiež považuje za nesprávne vyhodnotenie oneskorenosti podania svojej námietky, pretože v prípade opakovaného a systematického dlhodobého konania sudkyne sa tieto dôvody kumulujú postupne. Požiadavka na určenie presného dátumu, keď účastník nadobudol vedomosť o dôvodoch zaujatosti, v takom prípade predstavuje formalistickú prekážku brániacu samotnej podstate práva na nestranný proces.

7. Vzhľadom na opakované disciplinárne a trestné podania je objektívne spochybnená jej nezaujatosť. Sťažovateľka preto poukazuje na potrebu posúdenia veci z hľadiska teórie zdania nezaujatosti. Sťažovateľka namieta porušenie svojho práva na zákonného sudcu a nestranné rozhodovanie veci ponechaním rozhodovania v rukách namietanej sudkyne, ktorá má byť podľa jej názoru vylúčená z rozhodovania.

8. Sťažovateľka argumentuje aj dopadom tohto postupu na práva maloletého syna. Maloletý účastník však v ústavnej sťažnosti nie je označený ako sťažovateľ ani v petite ústavnej sťažnosti nie je požiadavka na vyslovenie porušenia jeho práv, preto ústavný súd hodnotí tieto úvahy ako súčasť sťažnostnej argumentácie. Vo vzťahu k označenému základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sťažovateľka neponúka žiadnu relevantnú skutkovú a právnu argumentáciu napriek uvedeniu tohto práva v petite svojej sťažnosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu

vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, ako aj legislatívnej konštrukcie § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), podľa ktorého ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

10. Základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základné právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy je v Civilnom sporovom poriadku garantované prostredníctvom inštitútu vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu pre jeho zaujatosť (§ 49 a nasl. CSP). Okolnosť, že o veci rozhodoval sudca, ktorý mal byť vzhľadom na jeho pomer k sporu, stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní vylúčený, je dôvodom na uplatnenie riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku.

11. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby účastník konania domáhajúci sa ochrany svojich základných práv sám rozhodol o tom, či sa jej bude domáhať v konaní pred všeobecnými súdmi alebo ústavným súdom. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy zjavne vyplýva, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu musí účastník konania vyčerpať všetky riadne i mimoriadne opravné prostriedky, resp. iné prostriedky nápravy, ktoré sú mu dostupné v konaní pred všeobecnými súdmi.

12. Konanie, v ktorom boli námietky zaujatosti uplatnené, nie je ukončené ani na prvej inštancii. To uvádza aj sťažovateľka v ústavnej sťažnosti. Ďalší priebeh neukončeného procesu jej preto ponúka prostriedky na ochranu jej označených základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Civilný sporový poriadok umožňuje uplatnenie sťažovateľkiných výhrad v opravných prostriedkoch. Ich využitie prichádza do úvahy v neskorších štádiách stále prebiehajúceho sporu, resp. sporov. Meritórne rozhodovanie ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľky by predbiehalo ústavou časovo preferovanú súdnu ochranu na podklade prostriedkov nápravy, ktoré sťažovateľke dáva k dispozícii Civilný sporový poriadok, resp. Civilný mimosporový poriadok. Keďže tieto prostriedky sťažovateľka ešte nevyužila, ústavný súd odmietol jej ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

13. Nad rámec uvedeného však ústavný súd pre úplnosť dodáva, že námietky uvedené sťažovateľkou nesignalizujú možnosť vyslovenia porušenia jej označených práv, čo by bolo dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti aj pre jej zjavnú neopodstatnenosť. Napriek tomu, že krajský súd v napadnutom opatrení nerozdelil svoje odôvodnenie podľa jednotlivých dotknutých súdnych konaní, vysporiadal sa v odôvodnení so všetkými 15 bodmi vznesenej námietky. Nedošlo teda k tvrdenému zúženiu poskytnutej súdnej ochrany. Body 1 a 2 považoval krajský súd za oneskorene podané, resp. bez uvedenia dátumu subjektívnej vedomosti a body 3 až 15 smerovali proti procesnému postupu sudkyne v dotknutých konaniach, čo zákon ako dôvod zaujatosti osobitne vylučuje. Zároveň časť podania bola vyhodnotená ako sťažnosť adresovaná predsedníčke mestského súdu (prieťahy a dôstojnosť pojednávania) a nebola tak predmetom konania pred krajským súdom. Odôvodnenie napadnutého oznámenia je dostatočné a zrozumiteľné a zároveň ide o postup v súlade s procesným právom, čo nemožno považovať za porušovanie práv sťažovateľky. Z dôvodu neprihliadania na námietku v súlade s právom potom nemožno vyčítať krajskému súdu, že sa nezaoberal jej vecným obsahom a dôkazmi, resp. nevyhodnocoval jednotlivé

námietky z hľadiska teórie zdania nezaujatosti (čo by prichádzalo do úvahy len v prípade účinného uplatnenia námietky za splnenia zákonných predpokladov jej podania).

14. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd konštatuje absenciu skutkovej a právnej argumentácie podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a preto je potrebné v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonnej náležitosti sťažnosti.

15. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti zostalo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami formulovanými v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého uznesenia, náhrada trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu